

1

COKOLI CHCETE!

2

3

4

**ONDŘEJ HORSKÝ,
Kopřivnice (CZ)**

Česká kultovní automobilka (a jedna z nejstarších na světě) si zachovala tradičně široký sortiment, ale současně jej zásadně modernizovala a podstatně rozšířila, stejně jako sféry uplatnění ve světě. Letos očekává další zvýšení výroby, která překoná loňský výsledek. Do konce roku připravuje uzavření zakázek na významné množství vozidel a výroba je na to připravena. Součástí nejužšího vedení společnosti se stala Hana Bobrovská, která převzala personální úsek s úkolem zajistit dostatek vysoce kvalifikovaných zaměstnanců. Mezi významná obchodní teritoria společnosti patří již tradičně Rusko, země SNS, Izrael, Indie, Střední východ, Austrálie a Evropa. Na domácím trhu mezi zákazníky dominují ozbrojené síly, hasičské sbory, lesnické a stavební společnosti, v poslední době také zemědělská sdružení, ale Tatra se nadále dobře prodává i na Slovensku... Tržby společnosti za rok 2014 dosáhly více než 3,7 miliardy korun českých, proti předešlému roku tedy o 24 % více. Tatra se výrazně orientuje na export, když 80 % produkce uplatňuje v zahraničí. Proto

na ni měl pozitivní dopad i kurzový vývoj roku 2014, kdy slabá česká koruna přispěla k růstu tržeb. Společnost prodala 850 vozidel (nárůst 18 %), přičemž tržby vzrostly o 39 %. Důvodem je návrat důvěry zákazníků, úspěšné prezentace a testování vozidel u strategických zákazníků (např. ozbrojené síly Saúdské Arábie, slovenský hasičský sbor) a pokračující vstupy na nové trhy (např. Mexiko, ale i exotická Nová Kaledonie). Daří se prodávat vozidla s komplikovanými specifikacemi, která více odpovídají konkrétním potřebám zákazníků. A to na všech kontinentech. Tatra Trucks má dostatečnou výrobní kapacitu pro pokrytí nejen objemu kontraktů, ale i rostoucí kvalitativní nároky zákazníků. Na přelomu roku byl zahájen prodej nové generace řady T158 Phoenix v úpravě EU6 jako důsledek v srpnu 2014 podepsané strategické dohody s nizozemským dodavatelem DAF (motory MX13, budky DAF). Produktivita práce vzrostla o 66 %. Novým vlastníků (podnikatelé Jaroslav Strnad a René Matera) a jejich manažerům se podařilo v první polovině roku 2013 obnovit výrobu a znovu získat důvěru bank, subdodavatelů i zákaz-

1 Tatra 158-8P5R 46
v provedení sklápěč 8x8

2 Civilní varianta terénní T810
coby lehký sklápěč 4x4

3 Komunální nástavba
Kobit K7 pro čištění
komunikací na podvozku
Tatra Phoenix 4x4

4 Tatra 815-7 6x6
s koly v jednoduché montáži
a hasičskou nástavbou
THT Polička

Foto Tatra

Kopřivnická Tatra se nadechla k plánovanému růstu natolik, že intenzivně hledá nové zaměstnance...

níků. Na konci roku 2014 byl zahájen prodej generace Phoenix EU6. Tatra letos hodlá prodat více než tisíc vozidel. Potřebuje proto nové zaměstnance, ke svým současným hledá dalších nejméně osmdesát. Kvalifikovaných schopných pracovníků je ale podle manažera Petra Ruska nedostatek: „Nutně potřebujeme odborníky k obráběcím strojům, abychom dokázali vyrobit zejména více náprav, centrálních rour, zkrátka podvozků. Nabízíme jim řádově dvacet tisíc korun českých měsíčně...“ Dodací lhůta u typových řad T 158 a inovované T 815 dnes činí dvanáct týdnů, do konce roku by se však měla zásadně zkrátit. U speciálů stavěných podle specifických požadavků je dodací lhůta záležitostí individuálních kontraktů. Montážní náročnost dobu prodlužuje o přípravu konstrukce, ale i čas nutný pro zkoušky či homologace. Z nejzajímavějších položek dnešního sortimentu, který snad nemá hranice, připomeňme několik nejvýznamnějších. Unikátem je například vrtná souprava pro geologický průzkum v Austrálii, která je ustavena na podvozku se znakem náprav 12x4/8. Až nečekaný úspěch mají vozidla stavěná pro potřeby agrárního

Foto Tatra

sektoru. Velkoobjemový zemědělský sklápěč s nástavbou KOV Velim na podvozku Tatra 158-8P5R 33.391 pohání vpředu podélně uložený kapalinou chlazený přeplňovaný vznětový řadový šestiválec PACCAR MX 13 340 EU5 s chladičem stlačeného vzduchu, který ze zdvihového objemu 12900 cm³ dává výkon 340 kW/1500 – 1900 min⁻¹ a největší točivý moment 2300 N.m/1000 – 1400 min⁻¹. Spojka je jednodílná suchá Sachs MFZ 1x430 se vzduchotlakovým ovládním, převodovka šestnáctistupňová s přímým řazením ZF 16S 2530 TO; jedno- ▶▶▶

5 Těžký třinápravový podvozek Tatra 815-7 32R90 39 8x8.1R (1+3), určený pro stavebnictví

6 Speciální zakázku na dodávku vozů T 815-7 do Mexika připravila společnost Tatra Trucks v loňském roce

6

7

8

9

6 Vyprošťovací vojenská Tatra 815-7 ZOR9T 44.440 8x8.1R s jeřábovým ramenem HIAB

7 Čtyřnápravový sklápěč T 158 Phoenix na polygonu v Kopřivnici

8 Velmi populární je třínápravová verze sklápěče T 158 Phoenix

9 Stále více se používají také dvounápravové T 158 s pohonem všech kol

stupňový sestupný převod Tatra 1.30 TR (1,28:1) a výstup točivého momentu N22110C z převodovky (470 – 870 N.m). Přední náprava má připojitelný pohon, závěr nápravového diferenciálu, výkyvné polonápravy odpružené vzduchotlakovými měchy s kapalinovými teleskopickými tlumiči a příčným zkrutným stabilizátorem. Zadní náprava je tandemová s koly v jednoduché montáži v obutí Barum 445/65 R 22,5 s nízkým měrným tlakem na půdu, výkyvnými polonápravami a odpružením vzduchotlakovými měchy i pružinami, také s kapalinovými teleskopickými tlumiči. Nechybí závěry nápravových a mezinápravového diferenciálu. Pozoruhodná je speciální nástavba KOV Velim se dvěma spodními podélnými nosníky, dvěma příčnými, podlahou z ocelového plechu Domex 700 (tloušťka 5 mm). Pevné bočnice (Domex 700 tloušťky 3 mm) se šikmým žebrováním jsou vysoké značných 1500 mm. Spodní část levé strany s výškou 900 mm se v celé délce otevírá třemi hydraulickými válci a po sklopení do úhlu 90° prodlužuje podlahu. Přední čelo je ocelové o výšce 1500 mm, provedení obdobného jako u bočnic; zevnitř nese příčky pro výstup z korby.

Zadní čelo je sklopné hydraulicky až nad zadní část podlahy korby, je utěsněno pro přepravu snadno tekoucích obilnin prostřednictvím ocelového profilu, připevněného k pevné části bočnic (do výšky 1500 mm). Zadní čelo se zavírá hydraulickými zámkami v pístnicích a mechanicky pod úroveň podlahy. Nástavky nad pevné bočnice lze instalovat systém z bočnicových profilů. Povrchová úprava všech ocelových částí nástavby šopováním zinkem a dvouvrstvým nátěrem s krycím polyuretanovým lakem probíhá dle vzorníku RAL a volby uživatele. Na nástavbě je hydraulika Hyva s jedním centrálně uloženým válcem, nádrží pracovní kapaliny s optickou kontrolou stavu, trojsměrným rozvaděčem, který zajišťuje plynulé ovládání chodu hydraulických funkcí. Kapalinové okruhy zadního čela a postranic jsou aktivovány elektricky, a to spínači na přístrojovém panelu.

Mimořádně zdařilou techniku postavila Tatra Trucks také na míru pro potřeby naší armády jako servisní vozidlo jednotek vyzbrojených transportéry Pandur a připravila také vše pro sériovou výrobu, protože o ni projevil zájem několik zahraničních partnerů. Pancé-

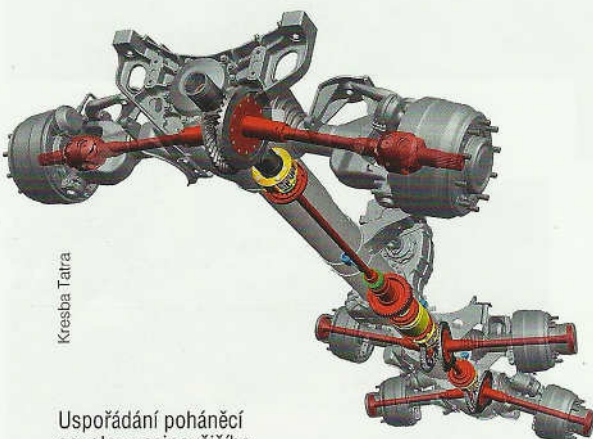

10

12

Foto KOV Velim

Kresba Tatra

Uspořádání poháněcí soustavy nejnovějšího typu T158 Phoenix

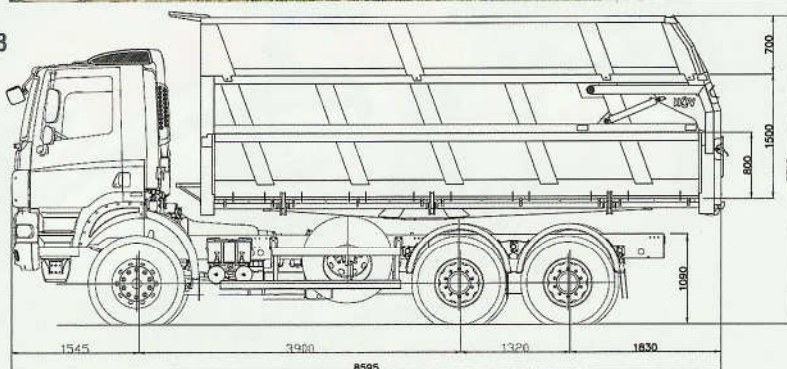
řovaný vyprošťovací speciál Tatra 815-7 ZOR9T 44.440 8x8.1R je poháněn kapalinou chlazeným přeplňovaným vznětovým vidlicovým osmiválcem značky Deutz a typu TCD 2015 VOB s elektronicky řízeným přímým vstřikováním paliva, který ze zdvihového objemu 15900 cm³ nabízí největší výkon 440 kW. Zajímavostí je jeřábové rameno HIAB, ustavené za budkou řidiče, umožňující manipulaci i s vozidly velké hmotnosti, včetně bojových vozidel pěchoty, známých Pandurů. Další, tentokrát navýsost civilní typ, nabízí Tatra ve spolupráci se špičkovým výrobcem komunální techniky, jičínskou společností Kobit. Je to progresivní samosběr typu K7 pro úklid komunikací na dvounápravovém podvozku T158 Phoenix s relativně krátkým rozvorem náprav. Zásobník smetků má objem 7,0 m³ a pro kropící zařízení je k dispozici 2000 litrů vody; nástavba s rotačními ocelovými kartáči nabízí sací výkon až 4,8 krychlového metru za sekundu. Zcela nové pojetí vozidel pro ozbrojené složky vyvinuli kopřivničtí konstruktéři pod označením Tatra Titus, jež disponuje celkovými rozměry 7720 x 2550 x 2730 mm. Agresivně působící speciál o celkové hmotnosti 27 tun (provozní 17 tun) má na třínápravovém podvozku tra-

11

Foto Ondřej Horský

13

Kresba KOV Velim

Tatra 158 Phoenix používá klasickou tatrováckou koncepci s páteřovým rámem a výkyvnými polonápravami

10 Šestiválcové motory PACCAR MX se dodávají také v provedení EU6 od poloviny loňského roku

11 Kolové bojové vozidlo pěchoty Tatra Titus 6x6/4 (posádka 10+3 mužů)

12 Zemědělská Tatra 158-8P5R 33.391 6x6 s koly v jednoduché montáži

13 Nástavba KOV Velim na podvozku T158 pro zemědělství pojme až 29,0 m³ nákladu

diční koncepce se znakem náprav 6x6/4, tvořeném nosnou rourou s výkyvnými polonápravami, uloženu pancéřovanou nástavbou, která pojme osádku ve složení 10+3 mužů ve vnitřním prostoru o objemu 14,4 m³. Hnací ústrojí tvoří tentokrát kapalinou chlazený přeplňovaný vznětový motor Cummins 370 kW se šestistupňovou samočinnou planetovou převodovkou s hydrodynamickým měničem točivého momentu a dvoustupňovým sestupným převodem. Pozoruhodná je největší rychlost 110 km/h (na zpevněné komunikaci), stoupavost 60% a brodovost bez úpravy do hloubky 1200 mm. Velké úspěchy slaví v poslední době také tradiční hasičské speciály v tolika různých variantách (zejména T 815-7), že je snad nelze ani všechny vypočítat. Kopřivničtí konstruktéři Tatra Trucks tedy znovu jede a její speciální výrobky jen těžko nacházejí srovnatelnou konkurenci. ■